Aan de gemeenteraad

RAADSVOORSTEL

Programmabegroting 2027-2030

KORTE SAMENVATTING

Ter voldoening aan de artikelen 190 en 191 van de Gemeentewet bieden wij de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2030 aan. De begroting kiest voor "ambitie met focus" rond drie thema's: wonen, economie en landschap. Daarmee worden de coalitieambities uit "Samen Vooruit" vertaald naar concrete activiteiten. Vanwege lagere rijksbijdragen worden vanaf 2028 aanvullende financiële maatregelen getroffen, waaronder een extra verhoging van de OZB (4% in 2027 en 7% in zowel 2028 als 2029, bovenop de eerder ingerekende verhogingen). Daarnaast worden de tarieven van de afvalstoffenheffing verhoogd naar aanleiding van de door de raad vastgestelde begroting van Rd4. De toeristenbelasting stijgt vanaf 2028, de hondenbelasting en leges worden met 2,5% geïndexeerd en het rioolrecht blijft in 2027 gelijk. De begroting sluiten in het eerste en laatste jaar met een positief saldo. In de tussenliggende jaren is dit nog niet het geval.

Om de ambities uit te voeren, wordt de raad gevraagd in te stemmen met in totaal € 2,95 miljoen aan reserveringen, waarvan € 1,25 miljoen uit de algemene reserve en € 1,7 miljoen uit de exploitatie komt. Het gaat om drie nieuwe reserves: calamiteiten buitengebied (€ 500.000), pilot economische agenda (€ 1,3 miljoen) en groen (€ 650.000). Daarnaast wordt eenmalig € 500.000 gestort in de bestaande reserve personeel voor knelpunten en frictiekosten. De verordeningen voor de belastingen volgen in december.

TOELICHTING

AANLEIDING

Ter voldoening aan de artikelen 190 en 191 van de Gemeentewet bieden wij u hierbij de begrotingsstukken voor 2027 en de meerjarenraming 2028-2030 aan.

Aanleiding voor deze begroting is de vertaling van het coalitieakkoord in concrete beleidsvoornemens. Met de vaststelling van deze begroting zorgen wij dat de middelen beschikbaar zijn om onze ambities waar te maken.

Aan de inhoud en opzet van de begroting stelt de wetgever eisen. Die zijn vastgelegd in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Uitgangspunt van het BBV is dat de begroting in de eerste plaats voldoet aan de informatiebehoefte van de raad. Die staat voorop, omdat het budgetrecht een van de belangrijkste rechten van de raad is. De begroting is digitaal beschikbaar via de begrotingsapp: P&C portaal gemeente Eijsden-Margraten | P&C portaal gemeente Eijsden-Margraten | Eijsden-Margraten

MOTIVERING

Zowel uw raad als ons college zijn breed betrokken geweest bij het proces van de totstandkoming van de begroting 2027-2030.

De begroting 2027-2030 kiest voor ambitie met focus. De gemeente bouwt voort op wat Eijsden-Margraten sterk en bijzonder maakt: de sociale verbondenheid, de leefbaarheid van de kernen, het ondernemerschap en het unieke landschap.

De komende jaren ligt de nadruk op drie samenhangende ambitiethema's: wonen, economie en landschap. Voor wonen wordt ingezet op passende woningen en vitale kernen. Voor economie op een toekomstbestendige lokale economie, ondernemerschap en regionale samenwerking. Voor landschap op het versterken van natuur, biodiversiteit, erfgoed en een klimaatbestendig buitengebied.

Om deze ambities uit te kunnen voeren, worden bestemmingsreserves ingesteld van € 1,3 miljoen voor economie (economische agenda en bedrijventerrein) en € 1,15 miljoen voor landschap (groen en calamiteitenbuitengebied) en wordt geïnvesteerd in de uitvoeringskracht van de organisatie. Tegelijkertijd wordt zorgvuldig met de beschikbare middelen omgegaan en worden vanaf 2028 aanvullende financiële maatregelen getroffen vanwege de lagere rijksbijdragen.

Het college kiest vooral voor gericht investeren in een sterke, leefbare en toekomstbestendige gemeente en niet alleen voor het beheren van de financiële uitdagingen.

Belastingtarieven
In de conceptbegroting 2027-2030 zijn de onderstaande belastingvoorstellen meegenomen. De aanpassing van de verordeningen worden in december aan de raad aangeboden.

Ozb-tarief
In deze begroting wordt voorgesteld de onroerendezaakbelasting (OZB) extra te verhogen, bovenop de verhogingen die al waren opgenomen in de begroting 2026-2029. Het gaat om de volgende extra verhogingen:

- 2027: 4% extra
- 2028: 7% extra
- 2029: 7% extra
- 2030: geen extra verhoging

Deze percentages komen dus bovenop de al eerder ingerekende verhogingen uit de begroting 2026-2029, namelijk:

- 2027: 6,5%
- 2028: 2,6%
- 2029: 2,5%
- 2030: 2,5%

Het tarief kan pas worden bepaald als de waardestijging van de woningen en niet-woningen bekend zijn. De verordening zal in de decemberraad aan de raad worden aangeboden.

Rioolrecht
Voorgesteld wordt om het tarief voor 2027 ongewijzigd vast te stellen en daarmee op hetzelfde niveau te houden als in 2026. De verordening zal in december aan uw raad worden aangeboden.

Rioolheffing	Begroting 2026	Begroting 2027
Vast bedrag per woning in eigendom	€ 319	€ 319
Vast bedrag per niet-woning in eigendom	€ 319	€ 319
Vast bedrag per gebruik > 300 m^3	€ 147	€ 147

Afvalstoffenheffing

Naar aanleiding van de door de Raad vastgestelde begroting van Rd4 is het noodzakelijk de tarieven van de afvalstoffenheffing aan te passen. In de thans voorliggende begroting zijn deze verwerkt. De verordening zal in december aan de raad worden aangeboden.

Onderstaand is een overzicht opgenomen van de voorgestelde tarieven:

Afvalstoffenheffing	Begroting 2026	Begroting 2027
Eenpersoonshuishouden	€ 193,50	€ 200,00
Meerpersoonshuishouden	€ 247,00	€ 256,00
Restafval / gewicht in minicontainer en citybin per kilo	€ 0,00	€ 0,00
Restafval / lediging citybin 40 liter	€ 3,00	€ 3,10
Restafval / lediging minicontainer 140 liter	€ 9,50	€ 9,80
Restafval / lediging minicontainer 240 liter	€ 13,50	€ 13,95
Restafval / aanbieding ondergrondse container (trommel 60L)	€ 3,15	€ 3,25
GFT-afval / gewicht in minicontainer en citybin per kilo	€ 0,00	€ 0,00
GFT-afval / lediging citybin 40 liter	€ 1,20	€ 1,25
GFT-afval / lediging minicontainer 140 liter	€ 3,15	€ 3,25
GFT-afval / lediging minicontainer 240 liter	€ 4,25	€ 4,40

(Water)-Toeristenbelasting

Voor 2027 wordt geen tariefsverhoging voorgesteld. Voor 2028 wordt voorgesteld het tarief te verhogen met € 0,20 om vervolgens vanaf 2029 jaarlijks met € 0,10 te verhogen. Van de verhoging in 2028 wordt nog eens € 0,10 per persoon per overnachting extra gestort in de reserve landschap (waardoor het totaal op € 0,40 komt).

(Water)Toeristenbelasting	2026	2027	2028	2029
Per persoon per overnachting toeristenbelasting	€ 2,70	€ 2,70	€ 2,90	€ 3,00
Per persoon per etmaal (water)toeristenbelasting	€ 2,70	€ 2,70	€ 2,90	€ 3,00

Hondenbelasting
Voorgesteld wordt het tarief met het inflatiepercentage van 2,5% te verhogen.

Hondenbelasting	2026	2027
1ste hond	€ 84	€ 86
2de hond	€ 89	€ 91
3de en volgende hond	€ 94	€ 96
kennel	€ 632	€ 648

Woonforensenbelasting
De opbrengst van de woonforensenbelasting blijft ongewijzigd.

Leges
De tarieven van de legesverordening zullen overeenkomstig de meicirculaire voor 2027 met 2,5% worden geïndexeerd. Aangezien de wettelijk bepaalde tarieven pas in november 2026 bekend worden zal de legesverordening in december aan uw raad worden aangeboden.

RELATIE MET BESTAAND BELEID EN STRATEGISCHE VISIE / INTEGRALITEIT

De programmabegroting 2027-2030 is de eerste begroting van dit college. In deze begroting zijn de coalitieambities uit het coalitieakkoord 2026–2030 “Samen Vooruit” vertaald naar thema’s, themalijnen en activiteiten. Daarmee krijgt uw raad de gelegenheid de uitwerking van het coalitieakkoord op zijn merites te beoordelen en desgewenst bij te stellen.

PROCES VAN BURGERPARTICIPATIE

n.v.t

FINANCIËLE ASPECTEN

Het resultaat is een begroting die in 2027 sluitend is en in 2029 en 2030 binnen de grenzen blijft die wij onszelf hebben gesteld. In 2028 resteert nog een opgave.

	2027	2028	2029	2030
Saldo	+ 93.000	-660.000	-176.000	+ 850.000

In de conceptbegroting zijn voorstellen opgenomen voor € 2,95 miljoen voor het vormen van nieuwe reserves en het extra storten in een bestaande reserve. Van deze € 2,95 miljoen wordt € 1,25 miljoen onttrokken uit de algemene reserve en € 1,7 miljoen uit de exploitatie. Omdat het instellen van een reserve tot de bevoegdheid van uw raad behoort, leggen wij deze voorstellen hierbij aan u voor.

Reserve calamiteiten buitengebied
Doelstelling: Als gevolg van klimaatverandering neemt de kans op extreme weersomstandigheden, zoals hevige neerslag, langdurige droogte en wateroverlast, toe. Deze ontwikkelingen kunnen in het buitengebied leiden tot schade aan de openbare ruimte, infrastructuur en het landschap en vragen soms om snelle maatregelen.
De reserve is bedoeld voor maatregelen die noodzakelijk zijn om de directe gevolgen van klimaatgerelateerde calamiteiten in het buitengebied te beperken en de openbare ruimte en voorzieningen zo spoedig mogelijk te herstellen.
Toevoeging: € 500.000
Onttrekking: max € 125.000 per jaar al naar gelang calamiteiten zich voordoen
Omvang: € 500.000
Looptijd: Tot de reserve is uitgeput
Beschikkingsbevoegdheid: College

Reserve pilot economische agenda
Doelstelling: De gemeente Eijsden-Margraten staat voor de opgave om de economische ontwikkeling van de gemeente in de periode 2027-2030 gericht en programmatisch vorm te geven. De economische visie wordt hierbij gevoed door het Economisch Kompas en de regionale economische ontwikkelingen. Omdat de concrete uitvoeringsagenda en ontwikkelscenario's nog worden uitgewerkt, is vooraf niet voor alle maatregelen vast te stellen welke middelen op welk moment nodig zijn.
Om deze reden wordt voorgesteld de reserve pilot economische agenda in te stellen. Deze reserve biedt financiële ruimte om de economische visie programmatisch uit te voeren, de gemeentelijke uitvoeringskracht te versterken, bedrijventerreinen te revitaliseren, regionale samenwerking te ondersteunen en kansrijke economische initiatieven op te pakken. Hiermee ontstaat ruimte om gedurende de pilot te leren, bij te sturen en middelen gericht in te zetten.
Toevoeging: € 1.300.000
Onttrekking: max € 1.300.000
Omvang: € 1.300.000
Looptijd: Tot de reserve is uitgeput
Beschikkingsbevoegdheid: College

Reserve groen
Met de reserve groen kan invulling worden gegeven aan de ambities op landschap, natuur en openbaar groen binnen de bebouwde kom. De groenstructuren worden meegenomen in de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan. We zetten in op het versterken van de natuur en biodiversiteit, het verbinden van natuurgebieden en zorgen voor een goede balans in ons landschap. De reserve is vooral van belang voor de vergroeningsopgaven. Het regulier beheer en onderhoud zitten hier niet in.
Toevoeging: € 650.000
Onttrekking: max € 650.000
Omvang: € 650.000
Looptijd: Tot de reserve is uitgeput
Beschikkingsbevoegdheid: College

Reserve personeel
Aan de bestaande reserve personeel wordt eenmalig € 500.000 toegevoegd voor het oplossen van knelpunten en het opvangen van frictiekosten. Frictiekosten zijn kosten die tijdelijk ontstaan bij organisatorische en personele veranderingen, zoals tijdelijke inhuur, overlap in bezetting, begeleiding van medewerkers en opleiding of omscholing. Met deze aanvulling kan de gemeente die kosten opvangen zonder dat de reguliere begroting onder druk komt te staan.

UITVOERING EN EVALUATIE

Commissie P&C: 6 oktober 2026
Vragen begroting: 13 oktober 2026
Antwoorden begroting: 28 oktober 2026
Dialoogvergadering: 2 en 3 november 2026

Besluitvormende vergadering: 10 en 12 november 2026

GEVOLGEN VOOR DE NATUUR

Deze begroting besteedt extra aandacht aan de natuur. Het college stelt onder meer voor om een reserve Groen en Calamiteiten Buitengebied in te stellen.

Het college van Eijsden-Margraten

De secretaris, De voorzitter,

Drs. J.M.F. Kool Mr. A.P. Krijnen

Bijlagenaam	Zaaknummer	Documentnummer
Programmabegroting 2027-2030	306962	1050475

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Eijsden-Margraten

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders;

gelet op de behandeling in de Dialoogvergadering Samenleving en Leefomgeving;

BESLUIT

1. De programmabegroting 2027-2030 vast te stellen
2. **In te stellen de reserve calamiteiten buitengebied**:
   Doelstelling: Als gevolg van klimaatverandering neemt de kans op extreme weersomstandigheden, zoals hevige neerslag, langdurige droogte en wateroverlast, toe. Deze ontwikkelingen kunnen in het buitengebied leiden tot schade aan de openbare ruimte, infrastructuur en het landschap en vragen soms om snelle maatregelen.
   De reserve is bedoeld voor maatregelen die noodzakelijk zijn om de directe gevolgen van klimaatgerelateerde calamiteiten in het buitengebied te beperken en de openbare ruimte en voorzieningen zo spoedig mogelijk te herstellen.
   Toevoeging: € 500.000
   Onttrekking: max € 125.000 per jaar al naar gelang calamiteiten zich voordoen
   Omvang: € 500.000
   Looptijd: Tot de reserve is uitgeput
   Beschikkingsbevoegdheid: College
3. **In te stellen de reserve pilot economische agenda**:
   Doelstelling: De gemeente Eijsden-Margraten staat voor de opgave om de economische ontwikkeling van de gemeente in de periode 2027-2030 gericht en programmatisch vorm te geven. De economische visie wordt hierbij gevoed door het Economisch Kompas en de regionale economische ontwikkelingen. Omdat de concrete uitvoeringsagenda en ontwikkelscenario's nog worden uitgewerkt, is vooraf niet voor alle maatregelen vast te stellen welke middelen op welk moment nodig zijn.
   Om deze reden wordt voorgesteld de reserve pilot economische agenda in te stellen. Deze reserve biedt financiële ruimte om de economische visie programmatisch uit te voeren, de gemeentelijke uitvoeringskracht te versterken, bedrijventerreinen te revitaliseren, regionale samenwerking te ondersteunen en kansrijke economische initiatieven op te pakken. Hiermee ontstaat ruimte om gedurende de pilot te leren, bij te sturen en middelen gericht in te zetten.

Toevoeging: € 1.300.000
Onttrekking: max € 1.300.000
Omvang: € 1.300.000
Looptijd: Tot de reserve is uitgeput
Beschikkingsbevoegdheid: College

4. **In te stellen de reserve groen**:
   Doelstelling: Met de reserve groen kan invulling worden gegeven aan de ambities op landschap, natuur en openbaar groen binnen de bebouwde kom. De groenstructuren worden meegenomen in de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan. We zetten in op het versterken van de natuur en biodiversiteit, het verbinden van natuurgebieden en zorgen voor een goede balans in ons landschap. De reserve is vooral van belang voor de vergroeningsopgaven. Het regulier beheer en onderhoud zitten hier niet in.
   Toevoeging: € 650.000
   Onttrekking: max € 650.000
   Omvang: € 650.000
   Looptijd: Tot de reserve is uitgeput
   Beschikkingsbevoegdheid: College
5. Een extra dotatie te storten in de bestaande reserve personeel van € 500.000

Aldus besloten in de openbare vergadering van 10 november 2026.

De griffier	De voorzitter
Mr. M.G.A.J.T. Verbeet	Mr. A.P. Krijnen